

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Van : Het college
Aan : De raad
Datum : 16 augustus 2022
Betreft : Energietransitie

In een brief van 11 juli 2022, stellen de fracties van GroenLinks-PvdA, D66, CU-SGP en Leusden Vooruit naar aanleiding van de door de Provincie Utrecht opgestelde tussenbalans een aantal vragen over het vervolg van de tussenbalans, de reactie van het college hierop, hoe het vervolgproces eruitziet en hoe de raad hierin wordt betrokken.

Hieronder vindt u een samenvatting van de aanleiding voor de vragensteller, de gestelde vragen en de bijbehorende antwoorden.

Aanleiding voor de vragensteller

Dinsdag 7 juli in het AD het bericht 'Provincie wil haast met windmolens'. Hierin gaf de Utrechtse gedeputeerde Huib van Essen aan dat het in de provincie Utrecht goed gaat met de realisatie van zonnepanelen op daken, maar dat er onvoldoende concrete plannen zijn voor windenergie. Ook de Leusderkrant (7 juli 2022) maakt melding van de oproep van de provincie aan (in dit geval) de gemeente Leusden. De berichten zijn gebaseerd op een brief (6 juli 2022) van de provincie aan de Utrechtse gemeenten. Hierin wordt aan de colleges onder andere de suggestie gedaan om in gesprek te gaan met de gemeenteraden over de in het rapport genoemde zoekgebieden voor windenergie. Vermeld wordt dat raden ook zelf het gesprek regionaal kunnen aangaan. Tevens is vermeld dat met het oog op verdere planuitval het bureau Bosch&Van Rijn opdracht heeft gekregen om te inventariseren waar in de provincie Utrecht mogelijk voor kansen voor windenergie te verwachten zijn, welke windlocaties er in de provincie zijn, naast de reeds ingebrachte locaties in de RES'sen. Bij de vaststelling van het uitnodigingskader is bepaald dat voor windenergie de focus ligt op de locatie langs de A28, waarvoor een belemmeringsonderzoek wordt uitgevoerd. Afgesproken was in de vorige raadsperiode dat op basis van dit onderzoek verdere stappen gezet zouden worden ten aanzien van windenergie langs de A28.

Vraag 1

Wij hebben vernomen, en dit valt ook te lezen in het AD van 8 juli jl., dat de wethouder vorige week door de provincie in een bijeenkomst is geïnformeerd over de plannen van de gedeputeerde. Waarom heeft zij de raad hier vervolgens niet over geïnformeerd (en nog steeds niet) en moeten wij het nieuws uit het AD en RTV Utrecht lezen?

Antwoord

De provincie heeft pas na de bijeenkomst een persbericht over de tussenbalans uitgebracht en de informatie openbaar gemaakt. Om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven heeft het college met een persbericht (zie bijlage) direct een eerste reactie gegeven. Per abuis is dit persbericht niet ook per omgaande met de raad gedeeld. Dat is wel gebruikelijk en had nu ook moeten gebeuren. Voorts betreft het hier niet alleen een opgave van individuele gemeenten, maar ook een opgave in verband met de regionale energie strategie (RES).

Zaaknummer: 45425

Daarom vindt definitieve standpuntbepaling door het college pas plaats na overleg met de RES-partners. In verband met het zomerreces vindt dit overleg plaats in augustus. Het college zal de raad dan ook nader informeren.

Vraag 2

Kan het college de raad informeren hoe zij de brief van de voorzitter GS en de onderliggende rapporten inclusief de oproep vanuit de provincie op mogelijke consequenties interpreteert?

Antwoord

De provincie vraagt alle gemeenten in Utrecht zich extra in te spannen om de klimaatdoelen te halen. Met name het achterblijven van planvorming rond windenergie zet volgens de provincie de doelstelling onder druk. De provincie roept gemeenten op om vóór 1 december met meer locaties voor windenergie te komen en om bestaande plannen sneller op te pakken.

Nog niet alle gemeenten in Utrecht hebben een uitnodigingskader of participatieproces doorlopen om zoekgebieden voor windenergie aan te wijzen. De gemeente Leusden heeft dat wel al gedaan en na een zorgvuldig participatieproces nog slechts één locatie voor grootschalige windenergie in onderzoek. Andere locaties zijn wat het college betreft niet in beeld en worden ook niet heroverwogen.

Vraag 3

Is hierover ambtelijk of bestuurlijk contact met het regiobureau en buurgemeentes?

Antwoord

Er is, in RES-verband, voortdurend ambtelijk en bestuurlijk overleg met regiobureau en buurgemeentes. Met name de voortgangsrapportages van de RES zijn in dit kader relevant. Ongeveer tegelijk met het verschijnen van de provinciale tussenbalans is ook de voortgangsrapportage van de RES (IJkmoment II Q2 2022) beschikbaar gekomen (zie bijlage). Het regionale bestuurlijk hierover zal na de zomer plaatsvinden. Op 19 september organiseert RES Amersfoort een bijeenkomst voor leden van de gemeenteraden.

Vraag 4

Hoe kijkt het college aan tegen het in opdracht van de provincie door Bosch&Van Rijn uitgevoerde onafhankelijke onderzoek naar nieuwe locaties voor windmolens in de provincie waaronder Leusden?

Antwoord

Dit is een technische verkenning die in Leusden ook is uitgevoerd als onderdeel van het proces om te komen tot een uitnodigingskader voor grootschalige duurzame opwek. Hierbij heeft de provincie weliswaar andere afstandsnormen gehanteerd, maar daarmee bevat het onderzoek van Bosch en van Rijn bevat voor Leusden geen nieuwe informatie.

Vraag 5

Is het college van mening dat we als gemeente regie willen houden op ruimtelijke ontwikkelingen? Zo ja, hoe denkt het college met verwijzing naar het beschreven statement regie te houden? Zo nee, waarom neemt het college geen regie?

Zaaknummer: 45425

Antwoord

Het college wenst regie te houden op ruimtelijke ontwikkelingen én duidelijkheid te geven aan inwoners. Vandaar de eerste reactie, zoals verwoord in het persbericht, dat uit een recent, zorgvuldig participatietraject onder inwoners en belanghebbenden voor grootschalige windenergie alleen het zoekgebied langs de A28 naar voren kwam. Voor dit zoekgebied wacht Leusden de uitkomsten van het belemmeringenonderzoek af, alvorens de gemeenteraad een besluit zal nemen over het vervolg. De overige locaties krijgen onvoldoende steun vanwege zorgen om de gezondheid en welzijn. De oproep van de Provincie is voor de gemeente dan ook geen reden om deze locaties opnieuw bespreekbaar te maken.

Vraag 6

Hoe gaat het college -ook met het oog op de deadline van de provincie 1 december- zorgen dat we de locatie(s) voor het opwekken van windenergie in eigen regie houden. Dit om te voorkomen dat de provincie gaat ingrijpen. Hoe en wanneer wordt de raad hierbij betrokken?

Antwoord

Zodra de uitkomsten van het belemmeringenonderzoek langs de A28 beschikbaar zijn zal de gemeenteraad een besluit nemen over een eventueel vervolgonderzoek naar de mogelijkheden op die locatie. Andere locaties in Leusden zijn wat het college betreft niet bespreekbaar. In de zoektocht naar andere locaties, zowel binnen de RES regio Amersfoort als binnen de provincie Utrecht, zijn wat het college betreft dus andere gemeenten aan zet om locaties in te brengen en te onderzoeken.

Vraag 7

Is het college met verwijzing naar verregaande uitspraken in de campagne (ook over de locatie langs de A28) en het coalitieakkoord en de toonzetting in de rapporten en de brief, niet bang dat de provincie alsnog zelf tot aanwijzing van een of meerdere locaties in Leusden waaronder langs de A28 zal overgaan?

Antwoord

Het college gaat niet over de inzet provinciale ruimtelijke instrumenten. Het college heeft in bestuurlijke gesprekken aangegeven dat er in Leusden al een zorgvuldige afweging van locaties heeft plaatsgevonden en dringt er bij de provincie op aan deze afweging te respecteren.

Vraag 8

In de artikelen van het AD wordt gesproken dat 30% van onze inwoners tegen windturbines zijn. Waaruit blijkt dit percentage? Wat doen we dan met de 70% van de inwoners die een andere mening hebben? Negeren wij de meerderheid in Leusden?

Antwoord

Het is ons niet bekend waar dit percentage van 30% op is gebaseerd. Zie voorts het antwoord op vraag 5 en 9.

Vraag 9

In de artikelen wordt gesproken over 'we' en 'de gemeente' en dit wordt ook bevestigd door de wethouder. Wie zijn 'we'? De raad is hierin toch duidelijk verdeeld en genuanceerder in

Zaaknummer: 45425

dan de wethouder. Is de wethouder bereid haar uitspraken te nuanceren waarin de mening van de raad meer recht wordt gedaan?

Antwoord

In het persbericht staat het standpunt van het college verwoord:

“Gemeente Leusden ondersteunt het belang van de opwek van duurzame energie. Zowel voor het behalen van de klimaatdoelen, alsook voor minder afhankelijkheid van andere landen en een betere betaalbaarheid van onze energie. Tegelijkertijd hecht de gemeente ook sterk aan draagvlak voor duurzame plannen. Uit een recent, zorgvuldig participatietraject onder inwoners en belanghebbenden kwam alleen het zoekgebied langs de A28 naar voren. Voor dit zoekgebied wacht Leusden de uitkomsten van het belemmeringenonderzoek af, alvorens de gemeenteraad een besluit zal nemen over het vervolg. De overige locaties krijgen onvoldoende steun vanwege zorgen om de gezondheid en welzijn. De oproep van de Provincie is voor de gemeente dan ook geen reden om deze locaties opnieuw bespreekbaar te maken.”

Dit is in lijn met het door de raad vastgestelde “uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie” en doet recht aan de positie van de raad die over het (onderzoeks)vervolg van de zoeklocatie langs de A28 om een besluit wordt gevraagd.

Vraag 10

Hoever kan de gemeente stellen dat de windmolenlocaties onbespreekbaar zijn? Er is juist besloten dat de eerste stap gezet wordt m.b.t. het locatieonderzoek langs de A28, waarna er afhankelijk van de uitkomsten verder wordt gesproken over het wel/niet (voorbereiden van het) benutten van deze locatie.

Antwoord

Windmolenlocaties anders dan langs de A28 zijn, op basis van het participatieproces ten behoeve van en de besluitvorming over het uitnodigingskader, onbespreekbaar. Voor het vervolg van het onderzoek naar het zoekgebied langs de A28 worden eerst de uitkomsten van het belemmeringenonderzoek en de besluitvorming hierover door de gemeenteraad, afgewacht.

Vraag 11

Hoort in een goede bestuurscultuur en in de rol van de overheid niet dat er een gedegen afweging plaatsvindt tussen alle maatschappelijke belangen die spelen en dat alle inwoners bij deze afweging worden betrokken?

Antwoord

Deze afweging heeft plaatsgevonden op basis van het participatieproces ten behoeve van het door de raad vastgestelde uitnodigingskader.

Vraag 12

Welke maatschappelijke kosten zijn door een ongebalanceerd energienet verbonden aan het onbespreekbaar worden van de windmolenlocaties? Als deze kosten nog niet in beeld zijn, in hoeverre kan het college dan een gedegen afweging maken tussen verschillende maatschappelijke belangen?

Antwoord

Zaaknummer: 45425

De balans op het energienet is geen lokaal vraagstuk, maar een vraagstuk op boven-regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Als er elders in de regio, Utrecht en in midden en oost Nederland voldoende nieuwe windlocaties worden aangewezen dan heeft het uitsluiten van nieuwe windlocaties in Leusden geen impact op (de balans op) het energienet en de maatschappelijke kosten die hiermee gemoeid zijn.

Hierop aanvullend nog een aantal vragen ten aanzien van het onderzoek

Vraag 13

Kan het college de raad informeren over de voortgang van het belemmeringsonderzoek voor de locatie langs de A28?

Antwoord

Het belemmeringenonderzoek is in twee fasen opgeknipt. De eerste fase betreft een deskresearch van het in beeld brengen van de feitelijke situatie en technisch ruimtelijke (on)mogelijkheden. Deze fase wordt kort na de zomer afgerond. De gemeenteraad en inwoners worden over de uitkomsten hiervan geïnformeerd.

Vraag 14

Kan het college de raad informeren op welke wijze de breed gesteunde motie om zorg te dragen dat (Leusdense) belanghebbende omwoners en (hun) organisaties bij het belemmeringsonderzoek worden betrokken is uitgevoerd?

Antwoord

Of er een vervolg op deskresearch in de eerste fase van het belemmeringenonderzoek volgt, hangt onder andere af van de besluitvorming in de gemeenteraad hierover en over de stappen die de regio-partners (vervolgens) willen zetten.

Als er een tweede fase van het belemmeringenonderzoek volgt dan is dat het moment dat inwoners en belangenorganisaties bij het onderzoek worden betrokken.

De raad is hierover in april 2022 geïnformeerd via het begeleidend memo bij de voortgangsrapportage van de RES IJkmoment I (Q1 2022):

“... We verwachten de resultaten van de ruimtelijk/technische analyse medio 2022. De resultaten zijn openbaar, ook bewoners, ondernemers en belanghebbenden kunnen deze inzien. Als een gebied om ruimtelijk/technische redenen onhaalbaar is, valt het af. Als er technische/ruimtelijke mogelijkheden zijn worden de kaders voor het vervolgonderzoek naar windenergie lang de A28 (cf. het geamendeerde Leusdense uitnodigingskader voor zonnevelden en onderzoek windenergie) aan de raad voorgelegd. Dan volgt ook een besluit hoe het vervolgproces er uit ziet, welke stappen er moeten worden gezet, welke beslismomenten er zijn en hoe inwoners en belanghebbenden kunnen meepraten.”